

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Pe polti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravljalstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
30 h na mesec.

Narednine in inserat
sprejema upravljalstvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 9.

Rekeplati se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 296.

V Ljubljani, v sredo, 23. decembra 1903.

Letnik XXXI.

Proti ljudstvu!

III.

Učiteljski shod ni bil brez učinka. Vse stranke so dajale izjave in dr. Šusteršič se je izjavil za regulacijo, toda proti načinu, kakor hočejo liberalci, namreč z zvišanjem deželne naklade. To je dr. Šusteršič moral storiti kot zastopnik stanov, ki najtežje zmagujejo davčno breme. Izjavil je, da naj stroške regulacije nosijo gmotno bolje situirani stanovi z vpeljavo posebnega šolskega davka. Katoliško-narodni poslanci so zastopniki ljudstva in ti morajo vendar enkrat nastopiti proti temu, da bi za vsako stvar »plantakmetaki mošnjček, a rejenci gosposki mošnjček naj bi se ne motil.

Liberalna gospoda je dobro čutila pomen dr. Šusteršičeve izjave in je takoj vstala proti temu, da bi se regulacija izvršila na njeni koži, zakaj toliko ljubezni do učitelstva vendar nima, da bi plačala zanje. Zadržala je gonjo proti dr. Šusteršiču in mobilizirala iznova učitelstvo, ki je bilo za nekaj tednov zagrebalo bojno kopje, proti dr. Šusteršiču in katoliško-narodni stranki.

Učiteljem se je dovolj jasno povedalo, da za ta način regulacije, kakor misli in obeta Hribar — s povišanjem deželne naklade — ne pojde, ker za to se v zbornici ne dobi večine, da bo treba drugih virov in da je pravično, da tudi tisti stanovi za šolo prispevajo, ki imajo največ koristi od nje, a naklad ne plačujejo. Toda, kateri učitelj pa sme drugače misliti, kakor zapovedujeta »Narod« in »Tovariš«!

Potem je bil deželni zbor preko volje deželne vlade nenadoma sklican, dasi vzrok obstrukcije še ni bil odstranjen. Vlada in večina nikakor nista mislili s koncesijami obstrukcije odstraniti, in vlada in večina sta vedeli, da se bo v zbornici delovalo v znamenju obstrukcije, in da ni nobene nevarnosti, da bi se deželni zbor moral pečati z učiteljskim vprašanjem.

Učitelstvu se je pa vendar treba hliniti kot »najboljše in edine prijatelje« v de-

želi in pokazati najboljšo voljo pomagati jim iz gmotne bede. Na naročilo patrona deželnozborske večine je deželni šolski svet v naglici izdelal neki načrt regulacije, katerega so imenovali provizoričnega zato, da bi učiteljem skomine zrastle. In ta načrt je bil predložen v deželnem zboru od strani vlade. V prvi zbornični seji je baron Hein s fino proračunjenim patosom vrgel v zbornico besede, da je najnujnejša potreba v deželi zboljšanje učiteljskih plač.

Jasno je kot beli dan, da temu baronu bi skrb zaradi učiteljskih plač ne belila las, tudi ko bi jih imel, ampak povzročiti je hotel proti obstrukciji katoliško-narodnih poslancev odpor med učitelstvom, računajoč, da bodo ti porabili svoj vpliv agitatorično med ljudstvom in bi se tako polagoma sila obstrukcije zlomila. Račun ravno ni bil napačen, ko bi bila podlaga prava.

Da je pa bila komedija popolnejša, je nastopil tudi stari igralec takih vlog, poslanec Hribar, in je stavil v zbornici v tistem hipu, — ko je bila vložena kopica nujnih predlogov in je najbolj najiven obiskovalec galerije vedel, da se bodo v zbornici, ako se bo sploh kaj obravnavalo, obravnavali samo nujni predlogi, — samostalni predlog, naj se razpravlja o prošnjah za regulacijo učiteljskih plač, ko je prav dobro vedel, da ta predlog v zasedanji ne pride na vrsto. A on, častni član »Zveze«, se je vendar moral pokazati pri učitelstvu v najugodnejši luči. Kakor se vidi, je šlo učitelstvu, kateremu politične spletke niso tako jasne kakor formalne stopnje, na led, in je vso to komedijo sprejelo kot zaresno.

Potem so prišle še nekatere naročene izjave, kakor iz Koroške Bele, Loškega potoka itd., o katerih se izjavljajo občine proti volivni reformi in da je najnujnejša stvar v deželnem zboru regulacija plač.

Da ni bilo treba z barvo na dan, in ni bilo treba v zbornici debatirati o nujnem predlogu katoliško-narodnih poslancev, da naj vlada pové, katere dohodke

bodala za regulacijo na razpolaganje, je morala liberalna večina, v katero stavi učitelstvo vse svoje upanje in zaupanje, izjaviti, da bo glasovala protivsakemu nujnemu predlogu in se tudi debat ne bo udeleževala.

Še zadnji poskus so naredili katoliško-narodni poslanci, da bi prisilili vlado in liberalce pokazati pravo barvo in sicer v finančnem odseku; kot protitežje obstrukciji v zbornici, so liberalci uprizorili svojo smešno obstrukcijo v odsekih. V finančnem odseku so si porazdelili referate, a izjavili, da ne poročajo niti v odseku, dokler bo v zbornici obstrukcija. Jasno je vsakemu, da o takem načrtu, kakor je regulacija učiteljskih plač, odsek ne bo gotov v par urah in niti v par sejah, da se je treba zjediniti za načrt regulacije in za načrt pokritja tembolj, ker je bilo poznato nasprotujoče si mnenje katoliško-narodne in Hribarjeve stranke in da bo zaradi tega treba dolgotrajnih raprav in obravnav.

O tem bi se bilo prav lahko obravnavalo in razpravljalo, da bi bilo potem učiteljsko vprašanje hitro rešeno, ko bi prišle v zbornico normalne razmere in za to ugoden trenutek.

Zato je poslanec Povše, ko je videl, da nasprotna stranka nimajo nikake prave volje, predlagal v finančnem odseku, da naj se vsaj izmed drugih prošenj izvzamejo prošnje učiteljskega shoda, slov. učiteljskega društva i. dr. in naj se razpravlja in sklepa o tem. Toda Hribar — zapomnite si Hribar! — je izjavil: »Razpravlja naj se o vsem, ali pa nič!

Sedaj si pa lahko vsak ustvari trezno sodbo o postopanju liberalnega Izraela, in »divjih Amonitov«.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba, 22. dec.

V ponedeljek je bil med drugimi predlogi izročen od bana vnovič zakon o podaljšanju finančne nagodbe med Ogrsko in Hrvatsko. Ista postava je bila tudi že izročena ogrsko-hrvatskemu saboru. Postava bi imela veljati že za leto 1904. Bržkone nimajo državniki (!) nade, da bi se mogla nagodba skleniti pred koncem bodočega leta. Zares slabi izgledi za Hrvatsko! Ko so se zvršile neke osebne zadeve med govorniki zadnje seje, je zahteval dr. Frank, da predsednik pusti občinstvo na drugo galerijo, katero je dal zadnjič izprazniti. Toda predsednik je to zahtevo predrzno odbil, na kar mu je dr. Frank dobro odvrnil, da je ponašanje njegovo predrzno in tiransko, kar more biti le v hrvatskem saboru; a dr. Brezstyensky mu je odgovoril, ko mu ni dal besede, da govori o saborskem poslovniku, da je njegovo predsedništvo usilno. In ta predsednik za vse to ne mara, nego pašuje dalje, ker je tako mažaronski večini prav.

Potem se je nadaljevala razprava o indenniteti, katero je zagovarjal mažaron Georgiievič. Govoril pa je tako, kakor da se na Hrvatskem to leto ni nič zgodilo in da sedi na banski stolici še zdaj Khuen-Hedervary. Njegov govor je bila sama hvala in proslavljanje khuenovščine, kar je povzročilo večkrat velik smeh med samimi poslanci, a posebne še na galeriji, katero je predsednik čisto opominjal. Ko je nehal, so ga z galerije pozdravili z burnim »eljen«, kajti lepše ne bi mogel govoriti o Khuenu pred samimi Mažari. Če to ni sramota za hrvatski sabor, potem ne vemo, kaj je še. Da je predsednik mož na svojem mestu, bi mu bil moral zabraniti dalje govoriti, ker s takimi govori se narod le draži. Ves hrvatski narod vé, kakšen je bil ban Khuen in da je bil progan iz Hrvatske, a njegov poprejšnji oproda ga proslavlja.

Nato je prenehala razprava o indenniteti ter je dr. Brezstyensky zagovarjal svoj predlog, da se pomilosté vsi, ki so zbog političnih prestopkov za letošnjih izgrediv obsojeni na zapor. Zdaj je na Hrvatskem mir in sedanja vlada bi se s takim delom prikupila narodu, kar poprejšnja ni hotela nikdar storiti, zakaj na Hrvatskem ni bil celih 20 let noben človek pomilostčen. Tudi to je karakteristika poprejšnje tiranske vlade. Tudi poslanec dr. Mažuranić je hotel interpelirati radi dr. Potočnjaka,

LISTEK.

Pisma s pota.

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Posl. Podravske.
(Dalje.)

Irci pa imajo tudi svojo slabo stran. Leni so, zlasti v prvem pokolenju, da z Američani niti tekmovali ne morejo, pri tem pa so nagle jeze, sposobni za politične prevrate, zato so zlasti ljudovladi jako nevaren živelj. Ker so brez izjeme v rokah duhovščine, vtegnejo tvoriti sčasoma mogočno klerikalno stranko. V Zedinjenih državah more pa to v teku let pokvariti ono soglasje, v kakršnem žive doslej različne verske ločine.

Toda vrnimo se še enkrat v New York. Dasiravno napravi mesto vsled pomanjkanja vsakršnih zgodovinskih spomenikov, veličastnih cerkv, galerij, muzejev, končno s svojim neredom v vsem na človeka kaj neprijeten vtis, ima vendar tudi svoje svetle strani, zlasti velikanški razvoj obrtniške omike, podjetnost in energija prebivalcev, ki izpričuje o nezašišani životni moči tega mladega društva.

Nenavadnega naraščaja mesta, kakor tudi njegovega svetovnega pomena v trgovini ne

pojasnuje samo njegova zemljepisna lega. Rio Janeiro in Buenos Ayres imata v trgovinskem oziru ravno takšno, če ne še boljše lego, vendar nimata niti desetine tolikega pomena, in sicer vsled tega ne, ker se njuni prebivalci glede podjetnosti in energije ne morejo kosati z Jankesi. New York šteje danes skupno z Brooklinom in Jersey City že nad milijon prebivalcev, in ako ne bo imel v svojem razvoju kakih ovir, bo čez petdeset let večji nego London in Pariz oba skupaj.

Dvodnevno bivanje mi nikakor ni zadoščalo, da bi si temeljito pregledal to velikanško mesto, ki se imenuje samo empire city. Seznanil pa sem se z najvažnejšimi deli, kar mi v tem slučaju lahko zadošča, zlasti ker so mi zagotavljali, da se drugi mestni oddelki od njih ne razlikujejo, k večjemu še z večjo zanemarjenostjo in večjim neredom, ki naraste časih tako, da leže na ulicah orknjene živali, na katere celo prilepljajo obrtniki svoja naznanila. To je zelo značilna posebnost, katere v resnici sam nisem videl, toda čital in slišal verodostojne priče.

Od javnih mestnih naprav zasluži še omembe Central Park, ležeč na Broadwayu, ki je za New York to, kar je Bulonski

gozdčič za Pariz. Ta park sicer ni ne grši, ne lepši, nego so drugi mestni parki, vse-kakor pa se, po mojem mnenju, ne more meriti z londonskim Hyde-Parkom, ter celo ne z berolinskim Thiergartenom. Sicer pa tudi nima toliko obiskovalcev, kakor prejšnja dva, kajti prebivalci se ukvarjajo v delavnik z businessom, v nedeljo pa sede po američanski šegi doma.

Med cerkvami, ne všteto cerkvi v Brooklinu, ki se imenuje itak cerkveno mesto, ni nobene, ki bi zaslužila posebno pozornost. Najznamenitejša je Trinity Church, ki so jo sezidali še Angleži. Precej obširna stavba je z visokimi koničastimi stolpi, v slogu ne povsem gotičkem. Okrog je malo pokopališče, na katerem sedaj ne pokopujejo ljudi, na katerem se pa nahajajo grobovi mnogih znamenitih Američanov.

Američanskega narodnega gledališča v ožjem pomenu besede nimajo niti v New Yorku, niti v vsej Ameriki, kolikor vem. Gledališče se sicer ne manjka ter so celo sijajno prirejena, toda v njih igrajo in popevajo večinoma umetniki iz tujine, evropski umetniki, ki jih plačujejo z zlatom. Tudi na oder prihajajo le umotvori evropskih pisateljev; in če se vprizori izviren američanski umotvor, ne zadošča nikakor zahtevam kri-

tike ter se more smatrati samo za okoren početek, ki pa tudi v prihodnosti ne obeta nič posebnega.

Ako torej sledi iz tega, kar sem doslej povedal, da napravi New York kot mesto preje slab, nego dober vtis, treba mi je še omeniti, da so njegovi prebivalci še manj simpatični. Imajo sicer dokaj dobrih lastnosti, toda to je mogoče spoznati šele v bližnjem obdobju; na prvi pogled ti udari v oči pred vsem njih pomanjkanje uglednosti, njih osornost in nekatere divje navade, ki zbadajo v oči vsakega prišleca iz ceeana. Višji stanovi, bogati ljudje, ki so že potovali ali prebivali nekaj časa v Evropi, se sicer dosti ne razlikujejo od Evropejcev, toda večina občinstva, kakor ga namreč sreča opazovalec, se odlikuje s takšnim pomanjkanjem omike in uglednosti v običajih, da morajo priznati celo najbolj vneti častilci Američanov sami, da stoji američansko občinstvo v tem obziru dokaj nižje, kakor vsako drugo v Evropi. Teh običajev in navad, o katerih hočem pisati, nisem spoznal samo ta dva dni, ko sem bival v New Yorku, marveč tudi na svojem daljšem bivanju v Ameriki.

zakaj se tako dolgo ne začne proti njemu sodnijska razprava. Medtem je zvedel, da je razprava določena proti dr. Potočnjaku in Koraču za 16. januarja 1904. Iz te razprave bomo zvedeli še marsikatero zanimivost iz glasovite ere khuenovščine.

V popoldanski seji se je razpravljalo dalje o indemniteti ter je govoril proti dr. Mile Starčević. Oa sploh nima zaupanja v vladu, ker ne pripozna tudi nagodbe. Bije hudo po večini in po bivšem banu Khuenu ter se je po pravici izjavil, da je napisano njegovo vladanje na Hrvatskem s krvjo. Drugi del njegovega govora pa ne moremo odobriti, ker je grdo napadel stranko prava, češ, da so to še zdaj stari »Obzoraši« in da delajo v narodu le zmešnjavo. Kot opozicijski nalec to ni smel storiti, da iznaša take stvari pred večino, ki se temu prepirlu le raduje. Privrženci stranke prava so bili v svojih govorih mnogo previdnejši, ker niso nobenkrat kaj opesneli privržencem čiste stranke. In to je pošteno, da se nepotreben boj ne prenaša v sabor. Za Starčevićem se je oglasil pa Pliverić, ki je branil poprejšnjega bana in posebno še mažaronsko večino. On se nadeja, da bo večina s svojim delovanjem pomirila hrvatski narod z Mažari, pa še celo samostalne finance je obljubil hrvatskemu narodu, toda to se zgodi šele tedaj, ko bodo Hrvati in Mažari prijatelji. Brez dvoma bomo potem na to še dolgo čakali. Ta govornik si mnogo domišlja, toda realna politika mažarska prehaja čez take ljudi na dnevni red. Hvala Bogu, da se tudi Hrvatje spregledali, ter začeli tudi oni računati z realno politiko. Ker je dr. Frank želel govoriti šele drugi dan, je spregovoril še zastopnik vlade dr. Sumanović in poročevalec dr. Egersdorfer, ki sta oba še enkrat zagovarjala indemnitetu, na kar je bila tudi od večine enoglasno sprejeta, ker je opozicija že poprej odšla iz sabora.

V današnji seji se je glasovalo najprej o predlogu dr. Brezstyenskakega glede amnestije radi političnih prestopkov. Predlog je bil enoglasno sprejet ter izročen justičnemu odseku. Potem je dal posl. Kumičić prav neslano izjavo glede sklepov stranke prava, katere on zove še vedno »Obzoraše«. Če je Kumičić prišel zato v sabor, da dela tudi tukaj zdražbe, potem bi zares bolje bilo, da ga niso izvolili. V saboru je dosti drugega posla, nego se baviti s strankarskimi zadevami. Vsi trezni politiki obojajo tako ponašanje. Potem se prebere postava o indemniteti v tretjič ter je tako sprejeta.

V tej seji pa se je zgodilo še nekaj važnega. Poslanec Barčić je iznesel pred hrvatski sabor najnovejšo metodo ogrske vlade, da z vknjiževanjem hrvatske zemlje Madžari množijo svoje posestvo na Hrvatskem. Med drugimi takimi »štiklecii« je tudi vknjižba enega dela ustja Rečine, ki pa nedvojbeno spada pod Hrvatsko. Madžari so to zemljišče kar vzeli in vknjižili kot posestvo mesta Reke, katero že tako smatrajo kot madjarsko posestvo. Nujnost predloga je bila enoglasno sprejeta, a ko je spregovoril sam zastopnik hrvatske vlade, da se je že glede tega dogodka zavzela na pravem mestu in da se bode morala vknjižba izbrisati, je bil sprejet tudi predlog enoglasno. To je vesel dogodek, da se vendar enkrat sprejemajo tudi predlogi opozicije. Zdaj je treba pa vsa taka vprašanja, ki se tičejo posestava in narodne časti, spraviti na dnevni red.

Dnevni red je bil s tem dovršen, in predsednik je napovedal prihodnjo sejo za 11. januarja. V tej seji pride na dnevni red postava o podaljšanju finančijelne nagodbe še do konca leta 1904.

Danes se je ban Pejačević odpeljal v Cannes na južno Francosko, kjer ostane bržkone mesec dni.

Iz Ogrske.

Na dnevnem redu je bila včeraj v državni zbornici rekrutna predloga. Poslanec Rath je govoril proti, po njegovem govoru se je zaključila generalna debata. Honved-minister Nyiri je odgovarjal na želje in pritožbe, podane tekom razprave. Rekel je, da se te pritožbe nanašajo na minule čase; sedanja vojska je prešinjena prepričanja, da je z vsem prebivalstvom zvezana z vezmi ljubezni in zaupanja. Vodstvo stori vse mogoče, da dobro razmerje vojske z narodom ostane neskaljeno.

Potem je govoril o vzrokih, zakaj so bili tretjeletniki še pridržani v vojski. Glede nadomestne rezerve je izjavil, da bo mogoče spomladi treba dobrih izurjenih čet, ako pride do kake homatije in zato je bilo treba zagotoviti dobro armado. Politični položaj na Balkanu je negotov in nas lahko presenet, zato bi bil greh, ako bi iz vojske odpustili del moštva, ne da bi ga z drugim nadomestili. Moštvo, ki je dalj časa služilo, bodo tri predpisane orožne vaje odpuščene. — Potem so sledili zaključni predlogi. Prvi je govoril Hellebrouth; ker ni hotel končati, ga je predsednik opomnil, naj se drži predmeta, ker mu sicer mora odvzeti besedo. Slednjič je končal, rekoč, naj se liberalna stranka sramuje. Danes se je nadaljevala razprava o rekrutnem kontingentu.

V zbornici pridejo zdaj sklepi govori

glede vloženih sklepov predlogov na vrsto. Govorilo bo še najbrže 15 obstrukcionistov, kar bo napolnilo par sej. Danes je šel državni zbor na počitnice, ki pa trajajo le do ponedeljka. Tedaj je zopet seja.

Finančni dogovori.

Zasedanje regnikolarnih deputacij za obnovev financijelne nagodbe ni trajalo dolgo. Tudi ni prišlo do nikakega sklepa. Mažari si mislijo, da Hrvatje itak še lahko čakajo, ker so čakali že pet let, a mažaroni popuščajo Mažarom, kakor le ti zahtevajo. Pravijo, da se začno nove razprave zopet meseca prosinca, ko prenehajo zasedanja delegacij in hrvatskega sabora, češ, da poslanci ne morejo delati na dveh straneh. Bi že, ko bi jih bila volja. Tako bi mogla hrvatska deputacija prav lahko zborovati, tudi dokler je sabor zbran, da čimprej izreče svoje mnenje o predlogih mažarske deputacije. Znano je, da je mažarski deputaciji skupni finančijelni minister pred nedavnim razložil, pod kakšnimi pogoji bi se dala skleniti finančijelna nagodba s Hrvati. Obenem se je pri tej priložnosti izvolil poseben pododbor, ki je imel te predloge tudi posebnemu odboru hrvatske deputacije priobčiti ter se z njim po mogočnosti sporazumeti. Hrvatska deputacija je na to privolila, dasi se je temu odločno uprli član dr. Frank ter izročil radi tega tudi ugovor. Po njegovi čisto opravičeni trditvi je moral skupni minister tudi hrvatski deputaciji razjasniti stališče vlade, kakor je to storil v mažarski deputaciji, ker sta obe delegaciji vendarle ravnopravni. S tem ponašanjem je razžalil minister hrvatski narod ter dal mažarski deputaciji že naprej orožje v roke proti hrvatski deputaciji. Zato je dr. Frank zahteval, da se zavrzde predlog mažarski in da Hrvatje ne volijo odbora. Toda dr. Frank je ostal osamljen, ker je tudi dr. Vrbanić potegnil z večino. Na to sta se oba pododbor zbrala na dogovor, a ne k seji ter se o teh pogovorih še zapisnik ni pisal, češ, da so to le prijateljski (!) dogovori.

Kaj se je na tem sestanku govorilo, se seveda ne ve, le toliko se pripoveduje, da se Hrvatje z izjavami mažarskih članov popolnoma zadovoljni, a »Pester Lloyd«, organ dr. Falka, poročevaleca mažarske deputacije, javlja, da se že zdaj ne nahajajo med Madžari in Hrvati nobene principijelne težave za obnovev financijelne nagodbe. Med madjaronskimi Hrvati in Madžari seveda ni nobenih težav, ker madjaroni v vsem popuščajo, toda med narodom hrvatskim in madjarskimi sovinitisti pa bodo ostale zapreke tako dolgo, dokler ne dobi Hrvatska samostalnih financ. Madžari dobro vedo, kaj se zdaj godi na Hrvatskem, da namreč madjaroni izgubljajo tla, pa bi radi sklenili finančijelno nagodbo vsaj še enkrat po svoji volji. Ker pa so zdaj madjaroni prisiljeni, da zahtevajo več dohodkov, drugače bi morala prenehati v deželi vsa uprava, so se izjavili baje Madžari, da so pripravljeni nekaj žrtvovati (!) za Hrvatsko. Hrvatski regnikolarni zahtevajo vso užitnino, ki se pobira na Hrvatskem, kot hrvatski dohodek, a od vseh drugih dohodkov brez izjeme po nagodbi določeni odstotek. Toda Madžari ne dajo užitnine, ker bi s tem priznali, da je Hrvatska posebni davčni teritorij, kakor je tudi politični; ali bolje rečeno, oni hočejo biti sami neomejeni pobiranci davkov na Hrvatskem. Zato so rajši obljubili, Hrvatom plačati 8 odstotkov od vse užitnine, ki se pobira na Hrvatskem in Ogrskem, kar bi znašalo celo 2 milijona kron več, nego sama hrvatska užitnina. Razume se, da bodo madjaroni to ponudbo sprejeli, ker za zdaj je ta ponudba zares povoljna; zajamčeno pa ne bode tudi po sklenjeni pogodbi, da Madžari ne bodo izumili kakšne nove finančne postavke, s katero bodo kmalu vse te navidezne koristi odvzeli. Zato ima narod prav, ker zahteva samostalne finance, ker le na ta način bode mogel s svojim gospodariti.

Položaj na Češkem.

Primanjkljaj češkega deželnega proračuna znaša vkljub zvišanju davka na pivo nad 11 milijonov kron. Vrše se posvetovanja o pokritju.

»Pils. Tagblatt« piše, da konec leta izgine postavna podlaga za pobiranje deželnih doklad. Nemški poslanci pravijo, da morejo svoji opoziciji podeliti strašno moč, ako zahtevajo v deželnem zboru strogo zakonitost in v ex lex stanju, ki je sedaj na Češkem, ne plačajo nikakih doklad, ki niso ustavno dovoljene.

Iz Chocen-a brzojavljajo, da so na nekem volivnem shodu od vseh čeških delegatov zahtevali, naj z vso brezobzirnostjo obstruirajo proti vsakemu delu v delegacijah, dokler sta še glavna sovražnika Čehov, ministra Goluchowski in Welsersheimb, na svojih mestih.

Cesar Viljem zopet govori.

Prvi svoj politični govor, odkar je zbolel, je imel cesar Viljem v nedeljo v Hannoveru, in kakor se od tam poroča, mu je bil glas močan in čist.

Tudi običajni efekt, ki sledi njegovim govorom, ni izostal. Iz Londona pišejo: Ce-

sarjeva napitnica v Hannoveru, kjer govori, da je bila angleška vojska pri Waterloo-u, s tem, da je nemški general Bücher posegel v boj, obvarovana popolnega uničenja, vzbuja tu najmučnejšo pozornost. Nemčiji sovražno časopisje je razkačeno. »Times« imenuje ta cesarjev izrek absurdno pretiravanje.

Balkan.

Ruski in avstrijski zastopnik sta v Carigradu na odločen način zahtevala od porte, da generalnemu nadzorniku, Hilmi-paši, da takoj potrebna navodila glede reformne akcije v Makedoniji.

Sultan je takoj sklical ministre na posvetovanje; seja je trajala pozno v noč, a ostala je brez uspeha, ker je fanatična dvorna stranka nasprotovala reformnim zahtevam. Porta se je pritožila pri avstrijskem in ruskem poslaniku, da makedonski odbor v Ruščuku dela velike priprave za pomladno vstajo.

Iz brzojavk.

Washington. Zastopniki raznih evropskih vlasti so naznanili kolumbijskemu komisarju Reyewu, da vlasti žele zgradbo panamskega prekopa iz z Kolumbijo, ki se temu upira, ne simpatizirajo.

Zagreb. Včeraj je sabor sprejel nujni predlog poslanca Brezstyenskakega o pomiloščenju vseh pri zadnjih nemirih prizadetih oseb. Sprejel je tudi indemnitetno predlogo. Prihodnja seja bo 11. jan. 1904. Dnevni red: podaljšanje finančnega provizorija.

Praga. Proračun Češke za l. 1904 izkazuje, kljub povišanju davka na pivo, nedostatka 11 $\frac{1}{2}$ mil. kron.

Budimpešta. V Keckemetu se je ustanovila ogrska kršč. soc. stranka. Predsednik ji je tamošnji advokat Markovskij. Prvi dan je pridobila v Keckemetu 2000 članov.

Pariz. Predsednik Loubet je sporočil nemškemu cesarju na ozdravljenju (?) svoje čestitke.

Carigrad. Turškega komisarja v Zofiji Ali Ferruh Beia je turška vlada nenadoma poklicala sem, da poroča o položaju v Bolgariji. Turčija je pisala vlastem, da Bolgarija noče mirovati in da hoče preprečevati reforme. Ta izjava turške vlade zopet napravlja vtis, da Turčija išče izgovor, da ne izvede reform.

London. Iz Švedije se poroča, da se Švedija oborožuje in da povečuje tudi svojo moč na morju. Stroške za armado je podvojila. Tukajšnji listi pišejo, da je na švedskem mej narodom veliko razburjenje proti Rusiji.

Bрно. Češko politično društvo okraja Znojim je naznanilo češkimi poslancem, da je sklenilo, naj se odpošljejo odposlanci vseh čeških mest k cesarju, da mu izroče spomenico o stanju Čehov.

Zofija. Poroča se, da so se postavili na čelo reformam sovražne stranke turški duhovniki. Na večih krajih zbirajo turško prebivalstvo ter je ščuvajo, naj se z orožjem v roki bojujejo proti reformam.

Dunaj. Vlade na Dunaju, v Petrogradu, Berlinu in Carigradu so srbski vladi zaupno naznanile, da se njihovi poslanci ne povrnejo v Srbijo, dokler ne bodo morilci kralja Aleksandra odstranjeni raz svojih mest pri dvoru in v armadi.

Praga. Deželni odbor je odobril pod predsedstvom kneza Lobkovic v izvenredni seji deželni proračun. Odbornik Zdrasky je predlagal, naj se vlado pozove, da deželni zbor kmalu zopet skliče. Ta predlog je bil vsprejet z vsemi glasovi čeških odbornikov proti nemškima odbornikoma dr. Eppinger in dr. Verunski.

Praga. Deželni poslanec Herman Janda je naznanil mladočeškemu odboru, da odloži deželnozborski mandat. O vzroku tega koraka se poroča: »Radikalni Listy« so pozvali pred kratkim posl. Jando, naj odloži svoj mandat, ker je vsprejel od cesarja »red železne krone«, kar po pravilih mladočeškega kluba ni dovoljeno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. decembra.

Baron Hein o Makedoniji. Znani P. Orlovec je v peterburških »Vedomostih« objavil svoj pogovor s kranjskim deželnim predsednikom, baronom Hermannom. Orlovec pripoveduje, kakor poroča »Zeit«, da je prišel v Ljubljano, kjer je hotel predavati o makedonski vstaji. Da d bi dovolje-nje, se je poklonil deželnemu predsedniku. O tem sprejemu piše Orlovec: »Baron Hein me je vprašal, kaj bodem govoril, v kateri namen in pod katerimi pogoji. Jaz odgovorim, da hočem predavati brezplačno, da ne govorim proti vladi, ampak hočem le sočutje vzbuditi za makedonsko prebivalstvo. Baron Hein mi ni odrekel dovoljenja, izjavil pa mi je s cinično odkritostjo:

„Prazno delo! Sočutje ljudstva vzbujati, to je brezvspešno! Časi so minuli, ko so ljudje delali nesebično. Sedaj nihče ne pomaga, da ne bi mislil na-se. Nekoč nam je Rusija nesebično pomagala proti Madžarom. Prepričan sem, da se to več ne zgodi. Ako bi mi Avstrijci pomagali Makedoncem, bi tega ne storili brez dobička. Za svoj trud hočemo in moramo kaj doseči. Mislim, da Rusija ravno tako presoja to vprašanje.“ — »Dvo-mim, gospod baron, da bi bilo tako. Ko bi mi Rusi ne imeli opraviti na daljnem vzhodu, bila bi Makedonija že davno prosta.“ —

— »Najbolje bi bilo« — pripomni gospod baron — »ko bi se Makedonija razdelila. Makedonijo hoče imeti Bolgarija, Srbija in Italija. Torej ni čudno, ako tudi mi prežimo na to deželo. Ponavljam: Vaše predavanje ne bode imelo uspeha.« — Dalje piše Orlovec, da je tu izvedel iz ust uradne avstrijske osebe, kar je trdil že iz Makedonije. Avstrija, za katere hrbtom stoji Nemčija, je sklenila, da si osvoji Balkan ter tako Rusom zapre pot do južnih morij. Končno pa mi je bilo prepovedano v Ljubljani predavati »iz javnih ozirrov«. Orlovec konča svoje poročilo: »Nemci so brezozirni do Slovanov, dočim Rusi ravnaajo z Nemci previdno kakor z zajcem. Čas je že, da Rusi pokazejo Nemcem svojo pest, ker močni so dovolj. Prva stvar pa je, da slovanske države na Balkanu ustanove trdno zvezo.« — Dvo-mimo, da bi bil gospod baron Hein tako govoril, kakor gori navedeno. Ako pa je, potem se pa prav nič ne čudimo, da Slovani na Balkanu niti slišati nočejo o avstrijskih »švabih« in da tudi rusko časopisje od časa do časa ostro napada avstrijsko dvojezičnost. Kar pa se tiče »sočutja in hvaležnosti«, prav radi verjamemo, da nemško srce ne čuti za trpečo slovansko rajo in da Nemec v politiki celo ne pozna hvaležnosti. Leta 1849 so Rusi pri Vilagošu pohodili Madjare, ki so se vzdignili proti Avstriji in habsburški dinastiji. Kako je bila Avstrija Rusom »hvaležna« v krimski vojski, o tem že govori zgodovina. Leta 1864 je Avstrija pokazala svoje »sočutje« do nemških bratov na Danskem, a Prusi so se dve leti pozneje zahvalili pri Sadovi. Sicer tu ni zmagal »pruski učitelj«, kakor trdi »Narod«, marveč je podlegla avstrijska vrtoglavoost valed — no, tega ne smemo zapisati. Gospodu baronu pa je gotovo znano, da je sam presvetli naš vladar leta 1897 v Peterburgu zopet zvezal žico prijateljstva z Dunajem ter daroval letos iz plemenitega sočutja, a ne iz političnih nagibov, o katerih govori kranjski deželni predsednik, 10.000 kron za stradaljoče Makedonce. Sicer pa ponavljamo svoj dvom, da bi bil pretkani baron Hein tako nerodno govoril časnikarju, ki gorko nese v javnost.

Umesten poziv. Mestni magistrat ljubljanski razpošilja uredništvom slovenskih listov naslednji poziv: Na ljubljanskem mestnem magistratu se je ustanovila pred dvema letoma mestna knjižnica. Ker je Ljubljana duševno in kulturno središče slovenskega naroda, zato želi mestni magistrat, da bi se v njeni mestni knjižnici nabirali in shranjevali sploh vsi slovenski čas-niki vseh slovenskih pokra-jin. Statistiki in zgodovinarji naj bi na jednem mestu — t. j. v Ljubljani na magistratu — nahajali gradivo, iz katerega bi mogli črpati podatke za svoje študije. To dosedaj, žal, ni bilo mogoče, ker naš časniški material ni bil nikjer osredotočen. Tudi se je dogajalo, da so se celo pri posameznih uredništvih časopisi porazgubljali, če se niso bili dali vezati. In vendar je tudi naša slovenska žurnalistika kolikor toliko verno zrcalo duha časovega in njegove struje, je odmev in odsev našega narodnega življenja ter kazalo našega napredovanja in nazadovanja . . . Zato se obrača mestni magistrat do vseh slovenskih uredništev s uljudno prošnjo, da bi mu blagovolila počenši z novim letom 1904 dopošiljati za mestno knjižnico svoje liste brezplačno, saj bodo ti listi služili tukaj plemenitemu namenu: vseobči slovenski domovini.

Čitalnica v Spodnji Šiški bo imela XXVI. redni občni zbor na praznik sv. Stefana, dne 26. decembra ob pol 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Poročila tajnika, blagajnika in knjižni-

čarja. 3. Volitev prvomestnika, blagajnika in 6 odbornikov. 4. Predlogi in nasveti. Naj se častiti društveniki blagovolje občnega zbora v prav obilnem številu udeležiti!

Odbor.

„Kotol. Obsornika“ I. številka VIII. letnika je danes izšla in bila razposlana.

Slovenski obrtniški shod v Celju bo na svečnico dne 2. svečana. Celjsko pevsko društvo bo obrtnikom na čast za ta dan priredilo gledališko predstavo.

Osrednji odbor za Vegov spomenik v Ljubljani je imel sinoči sejo, v kateri se je posvetoval, kako bi najuspešneje mogel nabirati doneske doma pa tudi izven dežele.

„Bogoljub“. Ker je ravno te dni v tiskarni ogromno dela in polno praznikov, zato zadnja številka tega lista ne more iziti do praznikov, kakor bi imela. Izšla pa bo do novega leta, in z njo vred tudi prva številka prihodnjega letnika.

Italijansko katoliško gibanje Liberalni listi so o priliki zadnjega katoliškega shoda v Bologni pisali, da je novi papež na strani onih, ki zahtevajo, da se naj papeštvo za vedno odreče posesti Rima in da se naj katoličani udeležijo volitev v italijanski državni zbor. Najnovejša izjava svetega očeta je pobila ta liberalna domnevanja. Krščanska demokracija po papeževih besedah še ne sme vstopiti v italijansko državno zbornico. Tega se morajo držati katoliška društva. Krščanska demokracija bo torej še nadalje delovala na polju socialne in društvene organizacije v komunalni politiki. Vsem katoliškim društvom se naroča, da morajo delovati v edinosti s škofi.

Ponemčevanje. Nemški »Schulverein« je poslal vsem nemškim okrajnim odborom, občinam in hranilnicam oklice, naj podpirajo z izdatnimi darovi narodni boj društva. Nemški »Schulverein« je dosedaj nabral 3.111.146 kron za občine, ležeče na jezikovni meji, ki se nahajajo v nevarnosti, v 116 občinah je vzdrževal nemške šole, v 150 občinah je ustanovil ozir. vzdrževal otroške vrtnice, v 269 občinah je omogočil zgradbo novih šolskih poslopij, 682 v nevarnosti se nahajajočim krajem je naklonil podpore za nabavo učil, za božične darove in druge namene. Izrazil je nado, da njegov oklice ne bo ostal brez odgovora.

Častniki in polkovni jezik. Z ozirom na odredbo vojnega ministrstva, da častniki morajo biti zmožni polkovnega jezika, so se ob navzočnosti generalnega majorja Pfeifferja vršile v Plzinu skušnje z ondotnimi častniki, v koliko razumejo polkovni jezik. Češki listi poročajo, da je bil vseh jako žalosten. Samo par častnikov je bilo sposobnih češčine. V pol leta se bode skušnja ponovila. V tem času morajo biti vsi častniki pri čeških polkih zmožni češčine. »Slovenec« je že statistično dokazal, kako malo je častnikov pri slovenskih polkih, ki bi razumeli slovenščino. Tudi tu bi bilo treba odločno nastopiti.

Iz celjskega okrajnega zastopa poročajo nemški listi, da je včeraj zastop imel viharo sejo, v kateri je bil govor o Kosmovem poverjenju. Po poročilu teh listov je stavil dr. Filipič predlog, naj plača nedostatek g. dr. Serneca. Ta predlog je bil odklonjen, nakar je, ako je verjeti poročilom nemških listov, g. dr. Filipič odložil svoj mandat. Iz nemških listov tudi posnemamo, da je znani Ambrositsch našel za to sejo privadral v Celje in da je hotel nekaj mešati v nemškem smislu, a g. dr. Dečko mu je pojasnil, da on radi spremembe svojega bivališča sploh več ni član okrajnega zastopa. Ker Ambrositsch tako ni imel pravice govoriti, vzel mu je predsednik besedo. Slovenci naj bodo oprezní in odločni na delu, da preprečijo z združenimi močmi nakane Nemcev, katerim se cedé sline po celjskem okrajnem zastopstvu.

Velikega divjega mrjasca je na Snežniku ustrelil Jakob Bavo. Ustrelil ga je v srce. Mrjasec je tehtal 88 kil.

Pomiloščen ministrski predsednik. Kakor znano, je lani v ogrski zbornici posl. Rakovszky omenil, da je bil grof Štefan Tisza, sedanjí min. predsednik, načelnik ogrske industrijske in trgovske banke, ki je propadla. Grof Tisza je zabrusil Rakovszkemu v obraz: „To je nesramno obrekovanje!“ Posledica je bila dvojni, v katerem je bil Rakovszky ranjen. Vsed dvo-boja je bil grof Tisza obojen na dva dni, Rakovszky na 16 dni zapora. Te dni je

cesar oba pomilostil, kakor tudi poslanca Györfyja in Pichlerja, ki sta bila tudi zaradi dvojnja obojena na štiri dni.

Glavni dobiček državne loterije v znesku 200.000 K je zadel neki mornar na Reki. Meseba novembra, pred svojim odhodom iz Reke je kupil srečko št. 245.687 ter jo izročil svoji ženi, ki je priprosta Hrvatica iz Istre. Srečna žena bode gotovo vesela praznovala božične praznike s svojo družino.

Orleanska devica — svetnica. Preko Pariza poročajo zopet iz Rima, da bo de sv. oče Pij X. dne 6. januarja podpisal dekret, s katerim se proglasi devica Orleanska za svetnico. Ta vest pa ni še potrjena.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela svojo 148. vodstveno sejo dne 17. dec. 1903 v svojih prostorih v »Narodnem domu«. Blagajnik je izkazal za dobo od 1. jan. do 17. dec. t. l. 40.282,66 K dohodkov in 38.737,19 K stroškov; torej prebitka 1545,47 K, ki pa ne zadostuje v pokritje tekočih stroškov. Odbornik dr. Fr. Stor je izročil blagajniku 200 K pokroviteljine g. Fr. Kollmanna in 496,92 K dedščine po pok. Ivanu Mavriču. Ko se rešijo došle vloge, vsprejmo razni nasveti v dobavo gmotnih sredstev in se dr. Fr. Stor pooblasti osobno uravnati pravice o ribištvu in druge zadeve na družbini mutski graščini, zaključí prvomestnik sejo ob 6. uri zvečer.

Umrla je včeraj popoldne ob 1/6. gospa Frančiška Vodnik, rojena Zajec, soproga pešestnika in gostilničarja v Podutiku. Pogreb bo jutri ob 9. uri popoldne. N. v m. p.!

Kranjska notarska zbornica je v seji dne 20. t. m. izvolila nov odbor. Izvoljeni so: Predsednikom Iv. Plantan (!), v odbor A. Komoter, N. Lenček, E. Orožen, J. Rahne, L. Svetec in dr. A. Žnidarič, kot namestnika Al. Hudovernik in S. Omahen.

V Ameriko pobegnil. Pod tem naslovom smo pred nekaterimi meseci poročali, da se je bivši pomožni učitelj v Žužemberku, g. Ivan Kaker, v avgustu poročil z nekim dekletom iz Jame p. Dvoru, pobral je njeno doto v znesku 600 K ter pobegnil v Ameriko, ženo pa pustivši doma. Izjavljamo, da smo to notico posneli po uradni »Laib. Ztg.« Gospod Ivan Kaker pa nam piše iz Amerike: »Res je samo to, da sem bil v Žužemberku nastavljen kot pomožni učitelj, da sem se v istini poročil 20. avgusta t. l. in kmalu po poroki odšel v Ameriko. Pobegnil pa nisem, ker nisem imel povoda. Ošel sem v Ameriko v sporazumu s svojo ženo, katero pa vzamem takoj k sebi, kakor hitro si tukaj uravnam razmere. Vse drugo, kar so listi pisali, je popolnoma izmišljeno.«

Konfiscirana božična drevesca. V soboto so konfiscirali na goriškem mestnem trgu 136 mladih jelk, ki so se prodajale za božična drevesca. Zgodilo se je to valed prekršenja razglašene tolminskega okrajnega glavarstva, po katerem morajo biti taka drevesca, ako se jih hoče prodati, priskrbljena s posebnim pečatom ter mora imeti prodajalec posebno dovoljenje od zgoraj omenjene oblasti. Drevesca so bila last Antona Belgarja iz Ravnice.

Ubila se je v Solkanu mati več nedoraslih otrok, okolo 40-letna Bensa Lucija. Šla je namreč na potok, ki se zlija med strmim skalovjem blizu pokopališča v Sočo, da bi oprala nekaj cunj. Pri ti priliki se ji je spodtaknilo in je nesrečnica padla med skalovje ter se tako hudo poškodovala, da je že po kratkem času izdahnila svojo dušo.

Smrtna kosa. Umrli je nagle smrti na svojem stanovanju v Gorici g. Ivo Baron Benko p. l. Bojnik, c. in kr. mornarični kapitan. Zadel ga je srčna kap. Truplo so prepeljali v vojaško bolnišnico. — Umrli je pretečeni petek zvečer v St. Petru pri Gorici po kratki a mučni bolezni (pljučnici) v 68 letu svoje starosti obče spoštovani mož, posestnik in občinski odbornik, gosp. Anton Furlan.

O razpustu tržaškega občinskega sveta se poroča nekaterim listom, da viada čaka le še, kaj bo rekel pravni odsek obč. sveta o odloku upravnega sodišča. Odbor bo predlagal naj se dotična pritožba zopet zavrže, ob jednem pa bodo odložili mandate vsi obč. svetovalci, da tako prehitijo vlado.

Cesarjevo potrjenje je dobil od štajarskega deželnega zbora sklenjeni zakon o spremembi obč. meje mej mestno občino ptujsko in Karđevino.

Graški občinski svetniki toženi. Večina graške obč. sveta hoče tožiti graške soc. demokratične obč. svetnike, ker so v nekem odprtem pismu povedali večini o njenem površnem gospodarstvu nekaj krepkih.

Železnica Vrhnika-Gorica. Trasačna dela za novo železnico Vrhnika proti Smrečju, Godiču, Idriji se prično prihodnjó spomlad. Železnica bo šla mimo Rovt in Žirov.

Javna zahvala. Podpisano učiteljsko oboje usoja si izrekatí tem potom svojo

najtoplejo zahvalo vsem onim, ki so s svojimi darovi pripomogli k tako lepemu uspehu našega »Miklavževega večera« in napravili na ta način toliko radost naši, v varstvo nam izročeni šolski mladini. — Učiteljsko oboje ljudske šole v Borovnici.

Hrvatske novice. Ljudskega shoda v Generalnem stolu se je udeležilo skoraj 1000 oseb. Na shodu je bilo tudi okrog 150 srbskih kmetov. — Tiskovna svoboda. V ponedeljek se je vršila druga končna razprava zoper odgovornega urednika »Hrvatskega Prava«, J. Zočeka, radi razžaljenja časti. Kot privatni tožnik je nastopil župan in občinski svetovalec iz Kraljevice. Obtoženec je bil spoznan krivim in obsojen na zapor šestih tednov, ki so pa bili spremenjeni v denarno globo. — Novo industrijsko železnico, dolgo 18 km., zgradi neka družba od Gjurgenovca do Gurenje Motičine. Izvažala bo les iz tistih krajev.

Časnikarstvo. Tednik »Crvena Hrvatska« v Dubrovniku, bode izhajala z novim letom dvakrat na teden. — Izvoz vina iz Italije. Z ozirom na predstoječo odpravo vinske klavzule se poroča iz Rima, da je bilo leta 1903 vpeljanega vina več kot milijon meterskih stotov v Avstrijo samo iz Apulije, leta 1902 pa je bilo vpeljanega vina 700.000 meterskih stotov. Istotoliko vina se je izvozilo iz Sicilije. Valed zvišaneja izvoza se je vino v Italiji močno podražilo. Iz Avstrije se dan na dan še vedno izvažajo silno mnogo lesa.

Col nad Vipavo. Tukaj se snuje katoliško izobraževalno društvo. Ker so taka društva zelo koristna in silno potrebna zlasti za našo Vipavsko dolino, obračam se na vse pred. gg. sobrate, naj bi mi naklonili kaj lepih, podučnih slovenskih knjig, ker naše siromašno ljudstvo si istih s svojimi skromnimi sredstvi ne more naročiti. Vsako knjigo sprejeli bomo z največjo hvaležnostjo. Ker naše zelo berilaželjno ljudstvo kaže veliko zanimanje za društvo, obeta isto mnogo blagoslova. Knjige naj se pošiljajo na župnišče. Poštnino hočemo poravnati sami.

Pri zgradbi železniškega predora skozi Karavanke ovire, kakor danes javlja poročilo železn. ravnateljstva, nikakor niso take, da bi ne mogle biti premagane, ali da bi celo otvoritev predora zapoznile za par let. Otvoritev bo 1. oktobra l. 1905.

Odlikoval je cesar posestnika tovarne piva, g. Antona Dreherja, z redom železne krone II. reda.

Izseljevanje Francoske prekomorske družbe brzparnik »La Bretagne« je dne 12. dec. iz Havra odplul in dne 20. dec. srečno v New York dospel. Vozil je preko morja 8 dni 3 ure.

Pobegli kaznjenci. Od dela na Savi pri Jesenicah sta pobegnila prisiljenca 24letni Franc Eckmeier s Stajarskega in 18letni Rihard Grainer iz Linca.

Drago meso. Ker se je čulo, da bo v Pulju podraženo meso na 80 kr. klg., je obč. svet sklenil določiti maksimalni tarif za prodajo mesa.

Umrli je v Radovljici hišni posestnik in steklar g. Franc Pretnar. Pogreb bo jutri ob pol 4. uri popoldne.

Ljubljanske novice.

Nemške zmage v Ljubljani. Pri včerajšnji dopolnilni volitvi v komisijo za osebno dohodnino bi bili skoro Nemci zmagali na vsej štiti. Zmagali so valed slovenske brezbriznosti v I. in II. razredu. V I. razredu je bilo voliti enega namestnika. Izvoljen je g. Josip Sruppan star. Od slovenskih volivcev sta oddala glasovnici samo dva volivca. V II. razredu je izvoljen za člana Nemec Josip Luckmann. V II. razredu je došlo na volišče 16 Nemcev in 7 Slovencev. V III. razredu sta izvoljena za člana g. kanonik Sušnik s 63 glasovi in g. Josip Turk z 62 glasovi. G. Maček je ostal v manjšini s 47 glasovi, g. Franchetti pa s 46 glasovi. Nemec Eger je dobil 18 glasov. Za namestnika sta izvoljena g. Belič s 104 glasovi in notar Plantan s 55 glasovi. G. Zajec je dobil 45 glasov, Nemec Ambrositsch pa 8 glasov.

Ban Pejačević se je včeraj popoldne na poti v Švic s salonskim vozom peljal po železnici mimo Ljubljane. V Ljubljani je izstopil. Kosil je v restavraciji gosp. Josipa Schreya na juž. kolodvoru. Spremljala sta ga njegov sin in neka usmiljenka. Po kosilu, pri katerem mu je fino kosilo iz izborne kuhinje g. Schreya jako dobro teknilo, je naprosil g. restavraterja, da bi mu preskrbel voz, da si ogleda Ljubljano. Ker ni bilo v hipu mogoče dobiti dvouprežne kočije, vozil se je ban z navadnim izvoščkom po Ljubljani. Ob 4. uri popoldne se je odpeljal dalje z gorenjskim vlakom preko Nice, Francoske v Cannes. Ban je jako slaboten, na upognjeni njegovi postavi se vidi, da je jako bolan. Pri kosilu mu je morala usmiljenka razrezati vse jedi. Ban je na vse, ki

so ga videli, napravil vtis, da se ne povrne več na Hrvatsko, ako južno podnebje ne zboljša njegove nevarne bolezni.

Shod podporna društva delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne se je vršil sinoči pri Weiserju. Shod je otvoril namestu zadržanega predsednika blagajnik Ogrič. Besedo je dobil Gostinčar, ki v kratkem pove, kako se je to zgodilo, da se niso vsem delavcem zvišale plače, ko je vendar generalna direkcija na Dunaju priznala, da je prošnja utemeljena. Ta direkcija se je obrnila na vodstvo tovarne in kaj je na to odgovorilo, se ne ve. Generalna direkcija mora pri večjih izdatkih dobiti dovoljenje od fin. ministrstva, ki pa se navadno ustavlja. Treba bo torej še naprej trkati, kar je dolžnost vseh delavcev, tudi onih, ki so kaj dobili, in ne odjenjati poprej, dokler ne dobe, kar zahtevajo. Zato je pa pomoč le v društvu, v katerem je treba edinstvi. Odbor je storil napako, da ni prebral pred zborom dotične prošnje. Sicer se pa krivda ne more očitati nikomur. Nato je prebral resolucijo, ki naj jo delavci sklenejo in pošljejo na glavno direkcijo na Dunaj. Svetuje še delavcem, naj se posvetujejo, predno oddajo kako izjavo tovarniškemu vodstvu. Po kratkem presledku poprime zopet za besedo Gostinčar, ki povdarja nujnost potrebe strokovnega lista. Antonija Jančkar se pritožuje, da so plače v tovarni silno neenako razdeljene. Gostinčar povdarja še enkrat, kako je delavcem potrebno društvo, ki bo skrbelo, da se odpravijo nerednosti v tovarni, ki jih je še mnogo. — Nato nastopi sodrug Rozman, ki napada dr. Kreka in Gostinčarja ter pozivlje delavce, naj si pomagajo sami. Gostinčar odgovarja, da, če kdo, potrebujejo delavci zveze z državnimi poslanci, ki naravnost zastopajo njihove interese. Valed raznih očitanj je medtem na zborovanje došli predsednik odstopil. Moškrce govori za slogo in pravi, da krščanski socijalisti niso nikdar uganjali politike v društvu. Udje so sami krivi slabih razmer, ker se za društvo premalo brigajo in premalo odbor podpirajo. Sramota je za državo, da so delavci tako slabo plačani, in dokaže na podlagi števil vso krivdnost plač. Delavcem je treba sloge, tako si pa nihče ne upa, ker niso drug z drugim. Ako bi bili bolj složni, bi lahko nastopili s stavko, tako pa ni mogoče. Tudi razmere v tovarniški bolniški blagajni so krivične. Gavornik trdi, da bi bil ravnatelj tovarne lahko več storil, kakor je storil. Delavci naj bodo vztrajni, in tudi drugo delavstvo jih bo podpiralo. Dne 3. januarja se bo vršil v Ljubljani delavski shod, ki se bo zavzemal za delavce v tobačni tovarni. Nato povdarjata še delavec Sturm in neka delavka, da odbor je treba podpirati; ako odbor nima članov za seboj, si ne more nič upati. — Nato se sprejme z velikim navdušenjem od Gostinčarja predlagana resolucija, ki se glasi: »Shod delavcev in delavk tobačne tovarnice v Ljubljani izjavlja: Veseli smo tega, da je visoka generalna direkcija priznala neznošno draginjo v Ljubljani, ki nujno zahteva, da se delavstvu zvišajo plače. Draginja je pa za vse enaka. Zato nam je neumljiva in z obžalovanjem jemljemo na znanje, da se velik del delavstva za letos tolaži samo z obljubo. Trdno pričakujemo, da se tudi temu delu delavstva čim najprej olajša njegovo stanje.« Moškrce predlaga še, naj odbor skrbi, da se bodo pod resolucijo podpisali vsi delavci. Ostro in brezobzirno naj se nastopi proti onim, ki niso solidarni in ki delavstvo tožijo. — Nato je predsednik shod zaključil.

Natakarica tatica. Policija je prijala včeraj brezposelno natakario M. V., katera je na sumu, da je pokradla natakarcam pri Rasbergerju v Wolfvovih ulicah št. 12 več obleke in nekaj denarja.

Ogenj pri Wagenpfellu. Danes dopoldne vžgal se je v Wagenpfellovi prodalnici na Jurčičevem trgu papir, v kateri se pri prodaji ovijajo ređi. Vžgal se je ob gorečo svečo, katera se je preblizo papirja postavila. Ogenj so takoj pogasili. Na lice mesta je prišla tudi požarna bramba, ki pa ni stopila v akcijo.

Odlikovanje. Jutri ob 11. uri dopoldne bodo slovesno pripeli v magistratni dvorani g. nadkomisarju Tomcu zaslužni križec, s katerim ga je odlikoval cesar.

Za praznike se je oblekel. Včeraj zvečer je neznan uzmovič izmaknil izpred prodajalnice trgovke Marije Auerbamerjeve črno obleko, vredno 24 K in z njo pobegnil.

Izgubljena denarnica. Pavla Orossy, trgovskega agenta žena, je izgubila včeraj na Mestnem trgu denarnico, v kateri je bilo 20 kron.

Izseljevanje. Danes zjutraj pripeljalo se je iz Amerike v Ljubljano 35 oseb, v Ameriko pa so se odpeljali včeraj z južnega kolodvora 4 izseljenci.

Dohod delavcev. Včeraj je došlo v Ljubljano 100 delavcev, ki so zapustili delo pri zgradbi železnice v Hrušici.

Usodepolna pomota. Dunajski listi poročajo: Gostilničar Anton Zajc v Ljubljani

je kupil pol litra jesihevega ekstrakta ter steklenico postavil na mizo v svoji sobi. Postunja, ki je bila mnenja, da je v steklenici voda, je iz te steklenice natočila kozarec in dala vsebino piti dveletnemu otroku. V strašnih bolečinah je tekmo ene ure otrok umrl.

Deželnoobrambni minister grof Welsersheimb je včeraj zvečer došel v Ljubljano. Prenočil je v hotelu »pri Maliču«. Danes zjutraj je odpotoval proti Trstu.

Za izvrševanje mestne vožnje je razpisana javna pismena dražba na dan 28. decembra t. l., ob 10. uri dopoldne.

Z lugom polita. Marija Varl, stanujoča na Dombranski cesti št. 5, je nesla včeraj zvečer posodo, napolnjeno z vročim lugom iz kuhinje v sobo in je pri tem padla. Vroči lug jej je pljusnil v obraz in jo jako opeknel, da so jo morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Ogenj v smeteh. Na dvorišču v Kolo-dvorskih ulicah št. 5 so se danes ponoči vnele smeti. Ogenj so domači pogasili. Nastal je bil, ker je bila hišnica vrgla med smeti živ pepel.

Odbor društvene godbe naznanja vsem sl. društvom, gg. gosulničarjem in kavar-narjem, da pravico godbo oddajati ima le odbornik, g. Oskar Terglav, upravitelj tiskarne Karol Till, Kongresni trg. ter naj se pismeno ali ustmeno obrnejo do njega. Isto velja tudi za zunanja društva.

Pevsko društvo »Ljubljana« priredi na sv. Štefana dan v soboto 26. t. m. »Božič-nico« v dvorani Puntigamske pivnice na Turjaškem trgu št. 1. Na to opozarja društvo slavno občinstvo, posebno pa cenj. starše, da pripeljejo s seboj svoje otročiče, kateri se bodo veselili ob krasnem božičnem drevescu. Začetek je ob pol 8. uri zvečer. Vstop-nica znaša 30 novč. za osebo. Čl. gg. pod-porni člani in otroci pod 10. leti so vstop-nine prosti. Pri in po Božičnici igra vojaška godba.

Zahvala. Povodom božičnice I. in II. mest. slov. otr. vrta dne 17. t. m. v veliki dvorani »Mestnega doma« blagovolil je sl. av. obč. svet podariti znatno svoto 600 kron v napravo oblačil revnim otrokom teh dveh zavodov. Obdarovanih bilo je 120 otrok. Ker pa gori navedena svota ne zadostuje, morali so se ostali stroški pokriti potom nabiranja. Voditeljici I. mest. slov. otr. vrta zročili so s sedeži dobrotniki znatne zneske in sicer: Velež g. prof. J. Gnejzda 10 K, g. J. Knez, veletržec 10 K, gospa Vera dr. Slajmerjeva 10 K, gospa Lucija Pirc 6 K, gospa Adela Skabernič 6 K, gspđ. Marija Wessner 4 K, gospa J. Veikavrh 4 K, gspđ. Ana Gnejzda 3 K, g. Marija Černé 2 K, slavna ženska podružnica sv. Cirila in Metoda pri sv. Petru 38 K, nabranih med čl. odbornicami po gospej Terčec-ovi. Za oba vrta skupaj darovali so: Nj. prevzi-šenost dr. Anton Bon. Jeglič 5 K, gospa Dolenc 6 K, učiteljsko osebje mest. slov. dekl. Srazreda 7 K. Voditeljici II. mest. slov. otr. vrta pa je bilo vročeno: Od velež. g. J. Verhovnika, župnika trnovskega 5 K, od slavne »Šentklovsko-Frančiškanske« podruž-nice po gospej Franji dr. Tavčarjevi 20 K in od »Sentiakobsko-Trnovske« po gospej Ivani Supančič-ovi 18 K. Slavnemu občin-skemu svetu, kakor tudi vsem tu navede-nim blagohotnim darovateljem, nadalje go-spodični Mariji Marout-ovi, t. č. voditeljici mest. slov. dekl. Srazreda, za nje trud, ker je radovoljno prevzela nakup daril, in sled-njič g. Dexu, vežbalec ognjegascsev, kateri nama je s pos. bno pozornostjo okinčal bo-žično drevesce in s pomočjo 2 drugih ognje-gascsev vzdrževal red pri božičnici — sploh nama mnogo truda prihranil — vsem skupaj torej se v imenu obdarovanih otrok naj-priznajeje zahvalujeta

Zofija Zupan,
vodit. I. mest. slov. otr. vrta.
Marija Jerina,
vodit. II. mest. slov. otr. vrta.

Obsojena Ljubljancina. Krojaški pomo-žnik Franc Reisner in delavec Franc Tavčar sta bila obsojena prvi na 8, drugi na 7 me-secev težke ječe, ker sta okradla iz Amerike došlega Jožefa Krašovec. Stefanija Rotar je bil obsojena na 4 mesece ječe.

Književnost in umetnost.

*** Repertoar slovenskega gledališča.** Na sv. dan, 25. t. m. se poje tretjič velika in krasna ruska opera »Onjegin«. — V soboto, na praznik sv. Štefana, dne 26. t. m. popoldne ob 1/3. uri je pred-stava za otroke »Sneguljčica in škrtatje«, zvečer pa gostuje tretjič v ulogi Katarine gđ. Vela Nigrinova iz Belgrade v veseloigri »Mada me sans gène«. Odboru se je posrečilo pridobiti odličnega gosta še za en večer. Ker je mo-ralo pri drugem nastopu gđ. Nigrinove oditi par sto oseb brez vstopnic, opo-zarja se sl. občinstvo, da si tudi za to pred-stavo preskrbi vstopnice pravočasno. To III. gostovanje se vrši izven abonne-

menta, torej abonirani se-deži ne veljajo.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Samomor milijonarja. V Odesi se je ustrelil milijonar Jožef Men-delevicz. Zapuščal tri milijone rubljev premoženja. — **Kardinal Rampolla** je bolehen. Poleg tega je te dni padel v svoji sobi in si zvinil roko. — **Naučni minister Hartel** bo te dni odpotoval na jug, da si okrepi zdravje. — **Koči-jažistavkajo** v Berlinu. Stavkujočih je 3000. — V Simplon-tunelu je toliko vode, da bodo morali nadalnja dela pri predoru št. 1 skoro popolnoma opustiti. — **Ukradena poštna vreča.** Na kolodvoru v Acs mej Budimpešto in Gra-nom je bila nekemu poštnemu selu ukra-dena poštna vreča v kateri je bilo 275.000 K. — **Nesreča na železnici.** Na želez-niški progi St. Louis - San Francisco je skočil 21. t. m. pri Godfrey brzovlak raz tir. Devet oseb je mrtvih, dvanajst ranjenih. — **Mesto se pogreza.** Mesto Mothervell na Skotskem se od četrtka pogreza. Pogre-zati se je pričelo s tako hitrostjo, da so ljudje komaj rešili golo življenje. Južni del mesta je že ves razrušen. Mestna hiša in mestna cerkev ste v razvalinah. — **Strogo preiskavo** imajo na gimnaziji v Iglavi. Ravnateljstvo je zasledilo, da je mnogo dijakov članov tajne revolucijske zveze. —

Don Kišot na odru. Pri slavnosti radi dvestoletnice izdanja Cervatesevega dela Don Kišot, ki se vrši v maju 1905, nameravajo to delo tudi dramatizovano pred-stavljati.

Preteča vojna med Rusi in Japonci.

Iz vzhodne Azije prihajajo zadnje dni resne vesti. Rusi so s svojimi zahtevami po-stavili Japoncem nož na vrat vključ temu, da so jim priznali pokroviteljstvo nad Kore-jo. Zahtevali pa so zato v nadomestilo popolno poročstvo v trgovini in pravico, da si smejo postaviti dve trdnjavi, v Masampho, na južnem koncu otoka in v Mohpho, na jugozapadu. Japan teh vojnih zahtev ni hotel dovoliti, ker se boji, da bi se ruski orel ustanovil na Koreji.

Na japonskem ljudstvo sili k vojski; le vlada je oprezna in tehta natančno vse razloge, ki govore za in proti vojni, in je v ta namen tudi razpustila parlament. Sedaj je na lovu za denarjem in zavezniki, a do-slej je ostal njen trud brez uspeha. Zdaj se zanaša Japan le na Anglijo, s katero je zvezan z alijančno pogodbo od l. 1902. A Britanija si ne upa dosti, ker še ni pre-bolela burške vojne.

Ruski list »Novosti« piše o japonskih zadevah:

»Glavno zlo, na katerem trpi Japan, je oboroženi mir. Ako potreba vzdrževanja ogromnih armad in ladijevja, vodi evropske države do bankrota, kaj naj rečemo šele gledé Japonske, kateri so vojaški izdatki v dvojno breme? Zato se ni čuditi, da se razprave o mandžurskem in korejanskem vprašanju tako počasi vlečejo in niso imele onih vspehov, na katere so računale evropske države.« Na drugem mestu pravi list: »Mi smatramo, da so medsebojni odnosi Rusije in Anglije zdaj mnogo zadovoljnejši, kakor so bili pred le-tom. In ne samo to, imamo celo vzrok mi-sliti, da more sedanja previdna in vestna politika Anglije napram rusko-japonskemu razporu pripeljati do daljnjega zblizanja med Anglijo in Rusijo, kar bi tudi odkrito želeli.«

Iz Londona brzojavljajo, da Rusi v Port-Arthurju gradé nasip, ki obdaja novo me-sto. Stero mesto porušijo. — Odgovor Ja-ponske na poročilo ruske vlade je, kakor se javlja iz Petrograda, jako prijateljski in ne obsega ničesar, kar bi kazalo na prikrito grožnjo. Iz Londona pa poročajo, da Japan neprestano nareča v Cardiffu premog, iz če-sar se sklepa, da pride kmalu do vojske med Japonci in Rusi.

Kitajski vlada v Pekingju je dobila brzojav od kitajskega poslanika v Pekingju, v katerem javlja, da je vojska pred durmi in nujno priporočila, naj se Ki-tajska oboroži. Cesar je skrivaj dal sklicati Veliki svet, da se posvetuje o brzojavki. Najvišji kitajski uradniki so bili zelo vzne-mirjeni in se je videlo, da ne znajo kaj po-četi. Britanski in japonski poslanik sta po-trdila, da je polščaj skrajno resen.

Angleška križarica »Kralj Alfred« je z velikansko hitrostjo odplula iz Portsmoutha proti daljnemu vztoku. Križarica »Sylius« je iz Londona odplula v Weihaiwei. — Iz To-kia poročajo, da so japonski rezervisti do-bili ukaz, pripraviti se za pot.

Društva.

(Sportno društvo Maribor)
ima svoj redni občni zbor v sredo, dne 30.

t. m. ob 8. uri zvečer, v prostorih restavracije v »Narodnem domu« po običajnem dnevnem redu.

(Pevsko intamburaško društvo »Kum« v Radečah) priredi dne 26. grudnia v dvorani »Narodnega doma« znano Jos. Ogriner igro »V Ljubljano jo dajmo!« Pri predstavi sodelujejo tam buraši. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Vstop-nina za sedeže I. vrste 1 K, II. vrste 60 v., stojšča 30 v.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 23. dec. Pri občinskih volitvah so v kljub silnemu terorizmu nemčurjev Slovenci na celi črti zma-gali v Globasnici in št. Šte-fanu na Zili. Le krepko naprej!

Celje, 23. decembra. Včerajšnja seja okrajnega zastopa je bila silno viharina, ker je opozicija, na čelu jej Filipič, napadala večino, posebno na-čelnika dr. Serneca radi znanega po-neverjenja ter zahtevala določnega pojasnila kdaj in kako se povrne po-neverjeni denar. Predložen je bil pro-račun za leto 1904, ki izkazuje 152 tisoč 336/87 K stroškov in 89.870/82 K primanjkljaja, ki se pokrije z 29 od-stotno doklado. Dr. Sernec je po-zneje naznanil svoj odstop. Od Nemcev je bil navzoč le Ambro-schitsch.

Dunaj, 23. dec. Naučni minister je danes odpotoval na jug.

Trst, 23. decembra. Cesar je po-delil finančnemu svetovalcu na finančni prokuraturi, dr. Ivanu Fabianiju, naslov višjega finančnega svetovalca, oprostivši ga od taks.

Trst, 23. decembra. Občinski svet je včeraj sklenil, da zavrže še enkrat kljub razsodbi upravnega sodišča pri-tožbo Dompierovo. Slovenska manjšina je predlagala, naj se ji ugodi. Skoro gotovo vlada razpusti občinski svet.

Praga, 23. dec. Občinski svet v Novem Kostelacu je sklenil poslati ce-sarju udanostno izjavo, v kateri pa iz-javlja, da so bile besede poslanca Ka-ftana in Kramařa, katere sta govorila cesarju pri vsprejemu delegacije, go-vorjene iz srca vsega češkega naroda.

Berolin, 23. dec. »Germania« jav-lja iz Rima, da so vse vesti, da bi bil papež Leon zapustil sedanjemu papežu 40 milijonov lir in da bi to svoto Pij X. te dni dobil, smešne izmišljotine.

London, 23. dec. Tukajšnji krogi smatrajo množčea se naročila za pre-mog v vzhodno Azijo kot znamenje go-tove vojne. »Times« pravijo, da nevar-nost na vzhodu za vojno vedno narašča in da ni skoro upanja, da bi se zadeva mirnim potom razvila.

Podpisana prosi prijatelje in znance, kakor tudi one, katerim je moja po-kojna teta, gospa **Marija Majdič** iz Jarš v življenji dobrote delila, naj se je spo-minjajo v molitvi. Bog Vam plačaj!

1706 1—1 **J. S. roj. Majdič.**

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 302,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celziju	Vešrevi.	Nebo	Zemlja v 24 urah v mm.
22	3. avg.	147,5	0,4	sr. zah.	obl.	
23	7. jut.	744,0	1,1	sr. svzh.		0,6
	2. popol.	741,5	1,9			

Srednja včerajšnja temperatura 1-0°, normale — 2,3°.

Dunajska borza

dne 22. decembra.

Skupni državni dolg v notah	100/55
Skupni državni dolg v srebru	100/50
Avstrijska zlata renta 4%	120/65
Avstrijska krona renta 4%	100/70
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	98/10
Ogrska zlata renta 4%	118/85
Ogrska krona renta 4%	98/95
Ogrska inv. renta 3 1/2%	91/—
Avstro-ogrski bančni delnice	18/08
Kreditne delnice	686/54
London vista	23/80
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117/22 1/2
20 mark	23/45
20 frankov	19/06
Italijanski bankovci	95/30
C. kr. cekini	11/32

Medicinalni konjak

1393 50-7

garantirano pristni
vinski destilat

pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/1 steklenice K 5—
1/2 „ „ 2/60.

Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

Kateri

duhovnik-penzijonist

bi se hotel nastaniti v jako pri-pravni cerkveni hiši v prijaznem, mirnem Framu pri Mariboru?

Hiša leži nekaj korakov od cerkve, okolu je krasen sadunosnik, ki se lahko odda v najem. Tudi ima naslednje ugodnosti: pekarijo, mesarijo, pošto, brzojavni urad in le pol ure hoda do železniške postaje Rače, od koder se lahko pelje sedemkrat na dan proti Mariboru in sedemkrat proti Trstu in nazaj.

1698 1-1

Natančnejša pojasnila podaja župni urad v Framu, Štajarsko.

Zgubil se je

louški pes

(prepeličar)

srednje velikosti, črno in belo
progast. Sliši na ime »Fley«.

Kdor ga je našel, naj blagohotno na-znani v pisarno »Puntigamske zaloge« Ma-rija Terezije cesta št. 16.

1703 2-1

Prodajalnica

z magacinom in kletjo se daje z ugodnimi pogoji v Rajhenburgu na Spodnjem Štajarskem

takej v najem.

Pojasnila daje Agneza Kacjan, vele-po-sestnica v Rajhenburgu.

1693 3-1

Zahvala.

»Zgodovinsko društvo za Slo-vensko Štajarsko« izreka iskreno zahvalo vsem p. n. gospodom, ki so njegovemu pred-sedniku, konzis. svetniku M. Slekovcu, izkazali zadnjo čast pri pogrebu, kakor tudi onim, ki so ga v bolezni obiskovali. Isto-tako gre zahvala sl. vodstvu »Leonšča« in blagorodnemu gospodu dr. Slajmerju, ki je rajnemu dajal zdravniško pomoč. Ostani vsem v trajnem in blagem spominu zaslužni slo-venski zgodovinar!

1699 1-1

Odbor »Zgod. društva«.

V najem se daje

s 1. januarjem 1904

špecerijska prodajalna

ob vogalu sv. Jakoba frga ter na razpotju glavne državne ceste čez St. Jakobski most v Ljubljani, na kraju, za trgovino jako ugodnem in pripravnem.

Več se poizve v isti hiši, II. nadstropje na desno.

1704 3-1

Najbolje istrsko vino

prideluje se, kakor znano, v Tinjanu.

Kdor hoče to izborno kapljico kupiti, naj se obrne direktno na »Tinjansko društvo za štednjo i zajmove« ali pa na upravitelja tega društva g. Sime Defar v Tinjanu. 1705 2-1

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

571 64 **F. HITI,**

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Angeljnovo milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-79

S

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.

Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Za Božič!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

božičnih daril

in raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc

lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila raznih naj-finejših tori in vsakovrstnega okusnega peciva. — V zalogi imam različne deserte in čokoladne bonbone in postrežam tudi s finimi desertnimi vini in likerji, posebn Monte Christo, Benediktinec, Maraschino itd. itd.

Finii turinski pelinovec.

Priporočam se slavnemu p. n. občinstvu za božična naročila raznovrstnih potle, kakor: medenih, orehovitih, rozinovitih in mandelnovitih, finih pino in sarkeljnov.

1647 3-3

Vanili, Pressburger in Anis-prepečenec (Zwieback).

Slaščičarna in pekarija

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6.

Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

Nove zboljšane
gramofone

z glasovno-, ročno- in varstven-
cmarico, zelo priljubljeno med
duhovščino, po društvih in med
zasebniki.

Gramofon
avtomate

za gostilne zelo pridobitne
prodajam tudi na obroke.

Imam veliko zalogo, najnovejše plošče, katere zamenjujem za stare.

Vnanja naročila se rešujejo z obratno pošto.

1079 50-36

Rudolf Weber, urar
v Ljubljani, stari trg 16.

!! Potniki v Ameriko !!

CUNARD LINE

prevaža potnike naravnost

1552 9-8

iz Trsta v Novi York

z brzim parobrodom „AURANIA“ s 1200 mesti III. razreda in s 300 salonskimi mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salonskimi mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, iz Trsta v Novi York hrano, s vinom in vso postrežbo

III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903 „CARPATHIA“ 2. februarja 1904

„AURANIA“ 29. decembra 1903 „AURANIA“ 16. februarja 1904

Natančnejša pojasnila, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novi Yorka v notranja mesta Zjedinjenih držav Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop

Schröder & Comp. - Trst

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Nakup raznovrstnih predmetov za
božična in novoletna darila

v Novi prodajalni

Sv. Petra cesta šte. 4.

Fino blago za dame in gospode, moško in žensko perilo, solidno izdelani moderci, kakor: najnovejši Corset Paris; različne podmizne preproge, predposteljnjaki, dežniki, zastori.

Posebno priporočam veliko izber belih in pisanih likanih srajc in najnovejših kravat.

1677 3-3

I. KOSTEVC

Sv. Petra cesta šte. 4,
nasproti „Avstrijskega carja“.

Cene strogo solidne! Postrežba točna!

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Stanje vlog 31. dec. 1902:

čez 9 milijonov kron.

Denarni promet v letu 1902:

čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h. HRANILNE KNJIZICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za naganje po pošti so pošao-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, pešestnik, podjetnik in trgevec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor begoslovja v Ljubljani.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana, Prešernove ulice št. 9,

priporočata svojo bogato zalogo **zgotovljenih oblek** za gospode, dečke in otroke, kakor tudi najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene, točna postrežba.

1532 12-9

Naročajte **izborna ljubljansko delniško pivo**

706 104-62

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

ANTON PRESKER

1857 79

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Iščem dobro izurjenega
strugarskega pomočnika

oziroma strugarja.

Plača po dogovoru. Služba stalna in takoj

Fran Švigelj

1495 12

tovarna stolov na Bregu pri Borovnici.

Posestvo

je naprodaj

v lepem kraju ob novi državni
železnici v Rožni dolini na Ko-
roškem.

Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in
gozda; v hiši je stara kréma, prodajalnice
ter prodaja tobaka. Ista je pripravna tudi za
kako drugo kupčijo.

Cena posestvu je 10.600 kron. Plača po
dogovoru.

Naslov posestnika pové iz prijaznosti
upravnistvo »Slovenca«.

1522 12

Lokal za prodajalnico

odda se na

Sv. Petra cesti šte. 2.

Natančneje se poizve v lekarni

Mayr.

1687

Božič!

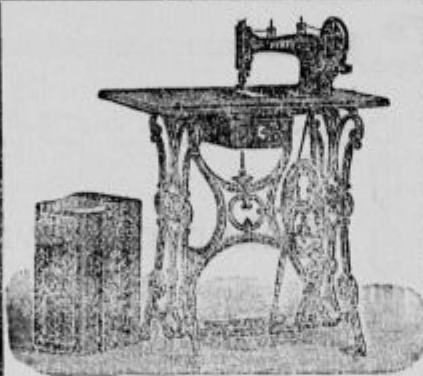
Najprimernejše darilo za gospodinjstvo je
slovito znani

1843 9-9

Pfaff-ov šivalni stroj,

ki ustreza vsem zahtevam in je zelo prikladen za
umetno vezenje.

Zaloga pri F. Tschinklu, Sodnijske ulice 4.

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikogi. Preprosto
uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pri po-
hištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki BRATA
EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 20 11-4

Vinska trgovina Jeglič

1692 10-3

Vinotoč v lastni kleti

Pred škofijo št. 1

priporoča belega in črnega istrijana, štajarca, belega,
rebulo, muškato, belo, sladko, Vino de Rosa, rudeče,
sladko, kot tudi staro ogrsko vino; dalje posebno:

Rogica, iz sušenega grozdja, črno, sladko, ste-
klenica $\frac{7}{10}$ litr. 80 kr.

Refoško, staro, sladko, $\frac{7}{10}$ litr. 70 „

Prosekar, novo, iz soda, 1 liter 64 „

Vino, star. 1 liter 48 „

lastnega pridelka iz Krškega,) belo . . 40 „
Trške gore izb. kakov., rebljan) rudeče . 36 „

1903 Božična prodaja 1903

radi pohajajoče sezone še 10% ceneje.

Angleško skladišče oblek. Ljubljana, Mestni trg 5.

Obleke iz kamgarna, gladke in progaste . . . fl. 10.—

Obleke iz angleškega ševota v modernih barvah . „ 10.—

Fine jaquet-obleke „ 10.—

Najfinejše salonske obleke „ 20.—

Angleški modni ulstri „ 10.—

Fini double-ulstri, temnosivi „ 10.—

Črne zimske suknje, mandarin „ 10.—

Haveloki iz kameline dlake, rujavi in sivi . . . „ 5.—

Otroške obleke in ulstri „ 5.—

Otroške obleke v različnih barvah „ 2.50

Fine modne hlače, tople, progaste „ 2.50

Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom

Črni in sivi cibolin-paletot z velikim ovratnikom

Paletot iz anglešk. modnega blaga z ovratnikom ali brez njega

Najfinejši paletot za dame v stola-faconi

Črni damski ovratniki, podloženi

Najfinejši double-ovratniki v stola-faconi

Modne damske obleke

Zimske jope, podložene

Elegantni otroški plašči

Jopice za deklice v vseh barvah

Višnjevi, podloženi ovratniki z rudečo kapuco.

1496 18-18

Kožuhi za bivanje v mestu in potovanje, mikado v največji izbiri po čudovito nizkih tovarniških cenah. Naročila po meri se izvršujejo na Dunaju najelegantnejše in najhitreje.

Velespoštovanjem

Kapamacsija & Bondy

Oroslav Bernatović.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I, Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 276